

1541; Folketingstidende 1997-98 (1. samling): FF 1843, tillæg A 1682, 1752; Folketingstidende 1997-98 (2. samling): FF 260, 2016, 2126, tillæg A 921, 993, tillæg B 228, 266, 350, tillæg C 367; Folketingstidende 2001-02 (2. samling): FF 6502, 7432, 7733, tillæg A 5598, tillæg B 1544, tillæg C 696; Folketingstidende 2004-05 (1. samling): FF 560, 638, 2130, 2495, tillæg A 569, tillæg B 38, tillæg C 8.

2. Hovedkonklusioner og -anbefalinger fra psykiatrilovsundersøgelsen

I dette afsnit gengives Rambøll Managements hovedkonklusioner fra psykiatrilovsundersøgelsen.

2.1. Den overordnede konklusion

Det er den overordnede vurdering, at psykiatriloven generelt på de undersøgte områder opfylder sit formål om at sikre de sindslidendes retsstilling i forbindelse med frihedsberøvelse og anvendelsen af anden tvang i psykiatrien i forbindelse med indlæggelse, ophold og behandling på psykiatrisk afdeling.

Undersøgelsen når frem til, at loven – i forhold til de undersøgte områder – generelt overholdes.

Derudover fremhæves det i konklusionerne, at undersøgelsen viser, at der blandt psykiatriens interessenter er en generel accept af nødvendigheden af at sikre patienternes retssikkerhed gennem en overordnet kontrol med tvangsansværelsen på de psykiatriske afdelinger.

2.2. God sygehusstandard

Gældende ret

Psykiatrilovens § 2 bestemmer, at sygehusmyndigheden med henblik på i videst muligt omfang at forebygge anvendelse af tvang skal tilbyde sygehusophold, behandling og pleje, som svarer til god psykiatrisk sygehusstandard, herunder med hensyn til de bygningsmæssige forhold, senge- og personalenormering, mulighed for udendørs ophold samt beskæftigelses-, uddannelses- og andre aktivitetstilbud.

Der er tale om en målsætningsbestemmelse. Det fremgår af bemærkningerne til bestemmelsen, at denne målsætning forudsattes gennemført ved psykiatraftalen fra 1997 om den fortsatte udbygning af tilbudene til sindslidende.

Psykiatrilovsundersøgelsen

Blandt rapportens konklusioner vedrørende god sygehusstandard skal fremhæves, at alle psykiatriens interessenter finder det hensigtsmæssigt, at der i psykiatriloven findes en målsætning om god sygehusstan-

dard, og at det er relevant, at målsætningen er udspecificeret på en række områder. Uddannelsesstilbud til patienterne bør ikke længere omfattes af god sygehusstandard, men det er hensigtsmæssigt, at der udarbejdes en model for kontrol med god sygehusstandard. Undersøgelsen konkluderer, at bestemmelsen om god sygehusstandard kun er en del af den samlede mængde af faktorer, der påvirker givne beslutninger omkring sygehusstandarden, men den bidrager til den fortsatte udvikling af sygehusstandarden på de psykiatriske afdelinger.

Regeringens holdning, herunder lovforslaget

For så vidt angår god sygehusstandard, er regeringen enig, når det i psykiatrilovsundersøgelsen konkluderes, at der bør ske en præcisering, således at personalets kompetencer kommer til at indgå som en del af begrebet. Derimod kan regeringen ikke tilslutte sig forslaget om, at uddannelsesstilbud udgår. God sygehusstandard må ses i bred forstand. Således er uddannelsesstilbud væsentlige for blandt andre indlagte børn og unge, som skal følge et (folke)skoleforløb, eller f.eks. retspsykiatriske patienter i længere behandlingsforløb. Derudover finder regeringen, at begrebet god psykiatrisk sygehusstandard tillige bør omfatte patient- og pårørendepolitikker, da retningslinier på disse områder er hensigtsmæssige redskaber til inddragelse af patient- og pårørendesynspunkter i udviklingen af psykiatrien. Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 4, om god psykiatrisk sygehusstandard med tilhørende bemærkninger.

2.3. Klagesystemet

Gældende ret

Klagesystemet er reguleret i psykiatrilovens kapitel 10 (§§ 34-39).

Det følger af psykiatrilovens § 34, at der ved hvert statsamt og ved Københavns Overpræsidium (pr. 1. januar 2007 – statsforvaltning) oprettes et patientklagenævn bestående af vedkommende statsamtmand (overpræsidenten) (pr. 1. januar 2007 - direktøren for statsforvaltningen) som formand samt to medlemmer. Medlemmerne beskikkes af indenrigs- og sundhedsministeren efter indhentet udtalelse fra henholdsvis Den Almindelige Danske Lægeforening og De Samvirkende Invalideorganisationer.

Sygehusmyndigheden skal efter anmodning fra patienten eller patientrådgiveren indbringe klager over tvangsindlæggelse, tvangstillbægholdelse, tilbageførelse, tvangsbehandling, tvangsfiksering, anvendelse af fysisk magt, beskyttelsesfiksering, anvendelse af per-